

JASPER POLANE

LEGE STEDEN

© 2014 Jasper Polane - Quasis Uitgevers
Alle rechten voorbehouden

Redactie: Eveline Broekhuizen - Elibro Tekst en Redactie
Omslagillustratie: *Bipolar Day* © Federico Bebber - *eiko.biz*

ISBN 978-94-92099-00-6 (paperback)
ISBN 978-94-92099-01-3 (Ebook)

www.quasis.nl
www.legesteden.nl

Hoofdstuk I

Het Nullpunt

De eerste keer dat Werner Boren de mannen zag, zaten ze onder de boom op het binnenplein van het universiteitsterrein. Werner gaf zijn college existentiële fysica voor het tweede jaar en kon de mannen vanuit zijn klaslokaal door het raam zien zitten. Twee mannen, allebei gekleed in eenzelfde donkerbruin pak en met een bolhoed op, alsof het een uniform betrof, hun zwarte paraplu's dichtgevouwen naast zich tegen het bankje. Het viel hem op dat de twee daar zaten, op het bankje waar normaal studenten zaten te wachten op het volgende lesuur, maar hij zocht er verder niets achter. Misschien hadden de mannen een afspraak met een van de lectoren van de universiteit, of met de decaan of directeur.

Maar toen hij hen de tweede keer zag, begon hij een tikkeltje angstig te worden. Hij zag ze vanuit het raam van zijn kantoor, dat helemaal aan de andere kant van het gebouw gevestigd was. Terwijl hij na het college naar zijn kamer was gegaan, waren de mannen omgelopen. Om hem in de gaten te kunnen houden, natuurlijk. Misschien dat er een andere verklaring was, maar Werner betwijfelde het. Hij haalde de enveloppe uit de zak van zijn vest en las nogmaals het briefje dat erin zat:

Mijnheer Boren, u kent mij niet maar we moeten nodig met elkaar spreken. Ontmoet me morgenavond 8 uur voor de noordelijke ingang van het Keizerspark.

Het was niet ondertekend.

Werner had de enveloppe gisteren gevonden toen hij thuiskwam van zijn werk. Een klein wit driehoekje van enkele centimeters lengte stak onder de voordeur van zijn appartement uit. Nadat Werner enkele

pogingen had gedaan om de papieren omslag eronderuit te trekken, opende hij de deur en raapte de enveloppe op. Er stond geen naam op, maar het briefje erin was duidelijk voor hem bestemd.

Iemand moest de enveloppe onder de deur van zijn appartement geschoven hebben. Juffrouw Walraven, zijn onderbuurvrouw, had niemand gezien. 'Maar ik heb tussendoor even boodschappen gedaan,' had ze gezegd. 'Dus het kan best wezen dat er toen iemand is geweest.'

Werner deed het rolgordijn dicht en liet zich in de krakende leren bureaustoel zakken. Uit de lade van het bureau haalde hij de fles cognac die hij daar bewaarde en hij schoof het glas, dat altijd binnen handbereik stond, naar zich toe. Hij schonk het vol en sloeg het in één keer achterover, om het daarna meteen voor een tweede keer tot de rand toe te vullen.

Hij kon niets anders bedenken dan dat de mannen agenten van de inquisitie waren. Misschien hadden de inquisiteurs iets gevonden in het rapport van zijn laatste loyaliteitsevaluatie. Misschien had een student of een van de ouders een klacht ingediend: 'Lector Boren verkondigt zijn belachelijke theorieën in zijn colleges!'

Of misschien hadden de ESP'ers besloten dat hij een gevaar vormde voor de samenleving of rechtsstaat.

Werner dacht niet dat de mannen die hem in de gaten hielden ESP'ers waren, want ze hadden zijn gedachten niet onderzocht. De onderzoekende blik van een telepaat zou hij meteen hebben gevoeld. De meeste operaties van de inquisitie stonden echter onder toezicht van agenten met psychische gaven. Waar de inquisitie ging, waren ESP'ers niet ver weg.

Voordat hij het tweede glas achterover kon slaan had Werner al besloten de universiteit te ontvluchten. Hij liet zijn assistent de rest van zijn colleges voor die dag afzeggen, pakte zijn jas, deed de fles cognac in zijn jaszak, en verliet het universiteitsgebouw.

;

Op andere dagen liep Werner altijd naar huis, maar nu besloot hij een rijtuig te nemen. Bij het verlaten van de faculteit zag hij enkele studenten

uit zijn klas, die verrast reageerden op het feit dat hij vertrok.

Een jongen riep hem na: 'Lector Boren! Waarom gaat het college niet door?'

Hij liep zonder reactie te geven door. Hij hoorde de studenten mompelen dat het een schande was zo vlak voor de tentamens en dat ze een klacht zouden indienen, maar het kon hem niet schelen.

Pas toen hij in het rijtuig zat keek hij achterom of iemand hem achtervolgde. Hij zag de twee mannen niet. *Misschien hebben ze nog niet door dat ik weg ben*, dacht hij hoopvol. Zijn volgende college zou pas over twintig minuten beginnen. Als ze tot die tijd zijn lege kamer in het oog hielden zouden ze hem kwijt zijn.

'Waarheen, meneer?' vroeg de koetsier.

'Oude Herengracht.'

De houten wielen van het rijtuig kletterden over de kleine keien van de Professorenweg, waaraan de faculteit lag. Al snel maakten de kinderkopjes plaats voor de grotere, plattere stenen van de moderne binnenstad. Die veroorzaakten gelukkig een stuk minder geratel en ze hadden daardoor minder invloed op Werners snel opkomende hoofdpijn. Hij haalde de fles cognac uit zijn zak en nam enkele slokken. Hij keek nogmaals achterom of hij niet gevolgd werd.

Misschien vergiste hij zich. Misschien zaten ze helemaal niet achter hem aan. Als hij gisteren het briefje niet had gevonden, had hij nu niet gedacht dat er iets aan de hand was. Misschien wisten de mannen niets van het briefje en was het allemaal niets anders dan onnodige paranoia.

Nee, dacht hij. Niet in deze stad.

Deze stad gunde mensen met achtervolgingswaan geen rust. Otrostaadt, de grootste stad van het koninkrijk, het continent, misschien wel de wereld, was in de ban van de voortdurende strijd tussen de inquisitie en de diabolisten, tussen de mensheid en de duivels van Tartarus.

Het rijtuig denderde voort. Werner keek hoe de huizen aan hem voorbijgleden. Aan de muren hingen posters, die waarschuwden tegen

het dreigende demonische gevaar. Een poster, getekend in de losse lijnen en lichte pasteltinten van de Art Vague, toonde een afbeelding van een duidelijk kwaadaardige man met rode, lichtgevende ogen. PAS OP, UW BUURMAN KAN BEZETEN ZIJN, stond eronder, met in kleinere letters adressen waar een bezorgde burger zijn bezeten buurman kon aangeven.

Otrostaadt was een stad waar je constant op je hoede moest zijn en waar het goed mogelijk was dat je beste vrienden niet waren wie je dacht dat ze waren. Als je in Otrostaadt het gevoel kreeg dat je door iemand in de gaten werd gehouden, dan was dat ook zo.

Op de hoek van de straat stond een krantenjongen te roepen: 'Weer drie diabolisten opgepakt! Lees er alles over in *Het Nationaal Dagblad*!' Werner las geen kranten. Hij probeerde zich te herinneren wanneer hij voor het laatst een krant had gelezen. Hij wist het niet. Vóór de ramp, dat was zeker.

De koets ging nu heuvelopwaarts, het hoger gelegen gedeelte van de stad in. De straten waren hier breder en waren gemaakt voor rijtuigen, met smalle trottoirs aan weerskanten. Desondanks liepen nog steeds veel mensen te voet over straat. De koetsier probeerde hen met veel geschreeuw aan de kant te manen, maar zonder veel resultaat.

Halverwege de Zeven Gravenlaan bevond zich een controlepunt. Drie mannen, allen in het rood-grijze uniform van een ESP'er, controleerden wie het oude centrum in- en uitging. Werner bedacht te laat dat de inquisitie hem waarschijnlijk in de gaten hield. Hij voelde even de korte, onderzoekende blik van een telepaat in zijn geest. Hij haalde de fles cognac uit zijn jaszak en nam snel nog een paar slokken. Het brandende gevoel van de alcohol in zijn keel hielp zijn gedachten van andere zaken af te houden. Zoals het briefje in de zak van zijn vest.

De ESP'er moest gewend zijn aan een zekere mate van angst bij de mensen die hij onderzocht, want hij gebaarde de koetsier door te rijden.

'Ik heb er altijd een hekel aan als die gedachtelezers in m'n hoofd kijken,' zei de koetsier toen ze het controlepunt voorbij waren. 'Een naar gevoel.'

Werner reageerde niet. Hij had geen behoefte aan een gesprek.

Het rijtuig volgde de straat heuvelopwaarts totdat het het hoogste punt bereikte. Daar, rechts van hen, niet eens zo heel ver van hen vandaan, lag het Nullpunt, het absolute niets dat het einde had betekend van Werner Borens veelbelovende wetenschappelijke carrière.

Het was onduidelijk wie of wat het had veroorzaakt, of waarom, of hoe. Het deed er niet toe. Een explosie had een halve stadswijk volledig vernietigd, gevolgd door een implosie die de brokstukken en de levenloze lichamen van de slachtoffers had opgezogen. Op de plek waar vroeger het Laakkwartier lag, een onopvallende middenstandswijk waar veel jonge, beginnende gezinnen woonden in goedkope huurhuizen, was nu niets meer. Absoluut niets, geen lucht, geen grond, geen kleur, zelfs geen wit. Een gat in tijd en ruimte.

Werner had geen van die kranten gelezen, want hij was op dat moment – evenals de andere leden van het Genootschap van Ethermechanica – opgepakt door de inquisitie en onderging pijnlijke mentale ondervraging door de ESP'ers. Zijn hoofdpijn was sindsdien nooit helemaal weggegaan; een constante metgezel die achter in zijn geest meelifte.

Werner keek de andere kant op. Zijn ogen traanden, zowel van de helse felheid van het tijdruintegat als de pijnlijke herinneringen. De aanblik van het Nullpunt deed pijn aan zijn ogen. Als iemand er te lang in keek konden zijn ogen uitbranden, werd er gezegd.

Het rijtuig draaide de Schoolstraat in. Werner dacht aan de herrie die de wielen van de koets over de kleine, bolle steentjes van de Oude Herengracht zouden maken en zei om verdere hoofdpijn te voorkomen: 'Stop hier maar, ik loop de rest.' Hij betaalde, zonder fooi te geven, en liep toen haastig de straat in, naar het oude grachtenpand waar hij woonde.

Voor de ramp woonden hij en Eva in het Adeldistrict, vlak bij het Koninklijk Paleis, in een groot herenhuis met zoveel kamers dat een aantal ongebruikt bleef. Hun butler had een grote huishouding onder zich gehad.

Maar na de ramp was dat uiteraard veranderd. Hij verloor zijn baan,

zijn huis en het personeel. Ook al was aangetoond dat hij geen diabolist was en niets met de aanslag te maken had, de rijke bewoners van het Adeldistrict wilden natuurlijk niet in dezelfde straat wonen als iemand die door de inquisitie was opgepakt.

Nu huurde hij de bovenste verdieping van het pand aan de Oude Herengracht. Hij bedacht dat hij in vroeger tijden met gemak het hele huis had kunnen betalen, voordat zijn salaris tot twee keer toe was gehalveerd.

Werner zuchtte een keer diep, en zei tegen zichzelf dat hij nu echt moest stoppen met in het verleden te leven. Maar hij wist dat hij niet zou luisteren. Dat deed hij immers nooit.

;

Hij wilde net de trap op lopen toen de houten deur in de portiek openging. De stralende gestalte van juffrouw Walraven, zijn benedenbuurvrouw, verscheen in de portiek. Een jongedame van rond de twintig (*ze had mijn dochter kunnen zijn*, dacht Werner een beetje treurig) met een vrolijk, sproeterig gezicht en blonde krullen die grappig onder haar hoedje vandaan sprongen.

Ze woonde hier alleen. Dat baarde Werner een beetje zorgen. ‘Ik woon niet alleen, u woont toch boven me,’ grapte ze toen hij had geprobeerd haar zijn ongerustheid kenbaar te maken. ‘Als er iets is kan ik u toch altijd roepen?’ Maar dat was natuurlijk niet de reden van zijn bezorgdheid. Het paste een ongetrouwde vrouw niet om alleen te wonen. Hoewel ze altijd keurig gekleed ging en hij nooit had gemerkt dat ze ’s nachts mannen ontving, was hij er niet helemaal gerust op. Wat zouden mensen over hem denken als bleek dat ze er onbetamelijke praktijken op na hield? Of als bleek dat ze was bezeten door een succubus?

‘Goedemiddag, mijnheer Boren,’ zei ze met een grote glimlach die Werner voor even zijn hoofdpijn deed vergeten. Ondanks zijn bedenkingen was het moeilijk niet gecharmeerd van haar te raken. ‘Wat bent u vroeg thuis. Waren de colleges vroeg afgelopen vandaag?’

‘Ik ben ziek naar huis gegaan,’ vertelde hij.

‘Och, toch niets ernstigs, hoop ik?’ vroeg ze bezorgd.

‘Nee, het is niets, eigenlijk. Beetje hoofdpijn.’

‘U kunt maar beter meteen uw bed ingaan,’ zei juffrouw Walraven moederlijk. ‘U kunt nooit weten, voor hetzelfde geld is het een begin van iets kwalijkers.’

Ja, ontweningsverschijnselen van de alcohol, dacht Werner.

‘Ik zal u straks een lekkere warme kop groentesoep komen brengen, daar knapt u vast van op.’

‘O, doet u alstublieft geen moeite, juffrouw,’ zei Werner, maar ze schudde haar hoofd.

‘Het is helemaal geen moeite,’ zei ze, terwijl ze de buitendeur opendeed en naar buiten stapte. ‘Ik maak toch altijd voor een paar dagen extra. Tot ziens.’

In zijn appartement schonk Werner eerst een glas whisky in, sloeg dat achterover en schonk een tweede glas in. Daarna deed hij de deur dicht. Hij keek op zijn zilveren zakhorloge. Twee uur geweest, de colleges waren alweer begonnen. Als de mannen inderdaad achter hem aan zaten, zouden ze nu weten dat hij was verdwenen.

Er was geen tijd om schone kleren in te pakken. Alleen het broodnodige dan maar. Hij opende het drankkabinet, pakte er volledig willekeurig twee flessen uit en stopte er een in iedere jaszak. Daarna keek hij naar het kleine schilderij aan de muur.

Het was omgedraaid, zodat het met de afbeelding naar de muur hing. Wanneer hij 's avonds iets te diep in het glaasje had gekeken kon hij nog wel eens emotioneel worden en dan kon hij haar aanblik niet verdragen.

Nu draaide hij het om en keek recht in het mooie gezicht van Eva, God wake over haar ziel. De schilder had haar goed getroffen: de zachte gelaatstreken, de melancholieke blik in haar donkere ogen. Werner voelde een mengeling van liefde, verdriet en misselijkheid. *Natuurlijk ga jij ook mee*, dacht hij. Hij haalde het doek voorzichtig uit de eenvoudige houten lijst en rolde het op om het in zijn binnenzak te steken.

Hij keek door het raam naar buiten, maar hij zag de mannen in bruine pakken nog niet. Even dacht hij dat een man aan de overkant van de gracht zijn richting opkeek, maar even later kwam er een vrouw uit de winkel en liepen ze samen weg.

⋈

Op de gracht sloeg hij rechtsaf, in tegengestelde richting van waar hij dacht dat zijn achtervolgers vandaan zouden komen. Op de Stierenmarkt sprong hij op een voorbijrijdende paardentram richting Zuidhaven. Hij betaalde de conducteur een stuiver en zocht een plaatsje achter in de tram, zodat hij door het achterraam naar buiten kon kijken. Nog steeds geen spoor van zijn achtervolgers. Opgelucht haalde Werner adem en leunde achterover. Hij had ze afgeschud.

‘Huuu!’ riep de menner. Met een schok kwam de paardentram tot stilstand. De passagiers begonnen onderling te mompelen. Een aantal van hen keek een beetje angstig weg toen een ESP’er in rood-grijs uniform voor in de tram instapte. Anderen staarden strak voor zich uit, in de hoop geen aandacht te trekken. De ESP’er liep hen zonder belangstelling voorbij, rechtstreeks naar achteren, waar Werner zat.

–Werner Boren, kom met ons mee, klonk een donkere stem in zijn hoofd.

Niet nog eens, dacht Werner. *Ik laat me niet meer martelen*. Hij sprong op en dook naar de achteruitgang, waar een tweede ESP’er de tram wilde betreden. Werner duwde hem met zijn schouder omver, waardoor de inquisiteur zijn evenwicht verloor en achterover van het lage trappetje viel. Werner sprong over hem heen en begon zo hard hij kon te rennen.

–We willen u alleen enkele vragen stellen. Als u zonder verzet meegaat naar het bureau hoeft u nergens bang voor te zijn.

Werner geloofde hen niet. Dat hadden ze de vorige keer ook gezegd.

Hij herinnerde zich de pijn in zijn hersenen. Hij voelde de hoofdpijn die nooit helemaal verdween. Hij zou zich dit keer niet zomaar overgeven en zich als een mak lammetje naar de slachtbank laten leiden. Als de

ESP'ers hem wilden, moesten ze er moeite voor doen.

Hij keek koortsachtig om zich heen, op zoek naar een uitweg. Links van hem nog een man in rood-grijs uniform, rechts van hem de twee mannen met de bruine bolhoeden. Achter hen zag Werner nog meer inquisiteurs in het rood-grijs. *Verdomme, hoeveel zijn het er in hemelsnaam?*

– Te veel om te kunnen ontkomen, klonk de stem van de ESP'er weer.
– Mijnheer Boren, komt u met ons mee, anders moet ik u inrekenen. We zullen geweld gebruiken, als dat nodig is.

Werner voelde een pijnlijke steek in zijn hoofd. Zijn ogen schoten vol. Zijn zicht werd vertroebeld. Hij probeerde de tranen uit zijn ogen te wrijven. 'Nee! Dit keer niet!' schreeuwde hij. 'Jullie krijgen me niet!'

Hij zag hoe een van zijn belagers rechts van hem een grote metalen cilinder op hem richtte. Er klonk een harde klik en daarna een luid gezoem. Vreemde groene en rode tekens lichtten op en het apparaat begon een zacht schijnsel uit te stralen.

Wat in hemelsnaam is dat? dacht Werner, waarna een blauwe, krakende straal hem raakte. Hij schreeuwde het uit van de pijn en verloor het bewustzijn.

Jasper Polane is schrijver en regisseur. Als scenarist schreef hij tekenfilmseries voor televisie. Er zijn een aantal kinderboeken van zijn hand verschenen bij Just Publishing. *Lege steden* is zijn eerste boek voor volwassenen. Hij woont met zijn gezin in Leiderdorp.